

ufatteligt, at man vil stille det Krav til Arbejderne, at de ubetinget skal begrænse sig til det, de har faaet, ja, maaske finde sig i en Reduktion. Thi naar man vil gaa Arbejderklassens Stilling efter, vil man meget hurtigt opdage, at væsentlige Dele af den i Virkeligheden ikke har faaet deres Kaar forbedret. Den Dyrtid, vi befinder os i, er for mange Arbejdere meget trykkende. Men hvorfor altid kræve, at Arbejderne skal begrænse sig i deres Fordringer? Ogsaa her gælder det virkelig som med Hensyn til Sparsommelighedsparolen, at man ikke skal forlange det af andre, som man ikke selv vil yde. Jeg har under mit Arbejde i Den overordentlige Kommission gennem Aarene set mangt og meget, set, hvorledes Grupper af erhvervsdrivende paa en aldeles utilbørlig Maade har gjort sig Krigen til en særlig Indtægtskilde, og dem, som nu er saa raske til at kræve, at Arbejderne skal give Afkald paa deres vundne Fordele — som i Sandhed er smaa — eller i hvert Fald ikke maa stille yderligere Krav, vil jeg henvise til et enkelt Eksempel — jeg kunde nævne mange, men det er ikke nødvendigt — paa, hvorledes nogle Borgere her i Landet har baaret sig ad. Jeg tager en lille Gruppe af Arbejdsgivere, Forretningsmænd — det er ikke en Gang en hel Snes, men det er førende Folk, som sidder i store Virksomheder —, som ikke har rettet sig efter Lov og Ret i Landet. Man er jo tilbøjelig til — og det er sket saa ofte som overhovedet muligt — at pege paa Arbejderne og sige, at de gaar udenfor Reglerne, at de stiller Krav, som ikke er hjemlede i deres Overenskomster o. s. v., o. s. v. Som bekendt har vi en ministeriel Bekendtgørelse af 1. Februar 1917, ifølge hvilken det ikke er tilladt — saaledes som den lemfældigt er blevet fortolket — at beregne sig en højere procentvis Avance end den, man havde forud for 1. Februar 1917. Og den var i Sandhed høj; thi allerede i Slutningen af 1916 havde væsentlige Dele af de danske Erhverv sat deres procentvise Fortjeneste saadan op, at Bekendtgørelsen i Virkeligheden kun var at betragte som en Legalisering af en erhvervet, meget omtvistelig Praksis. Men denne Gruppe af næringsdrivende, som jeg her taler om, har dog

ikke kunnet lade det blive ved dette — det drejer sig, som sagt, ikke om en Snes —, men har overtraadt Bekendtgørelsen baade i 1917, i 1918, i 1919. I uberettiget Avance har i 1918 en af dem taget 11 000 Kr., en 114 000 Kr., en 35 000 Kr., en 39 000 Kr., en 17 000 Kr., en 20 000 Kr., en 145 000 Kr., en 16 000 Kr., en 135 000 Kr., en 100 000 Kr., en 152 000 Kr., en 143 000 Kr., en 87 000 Kr., en 135 000 Kr., en 89 000 Kr. og en 798 000 Kr. — uberettiget Avance! Her fremstiller man det som noget grufuldt, at en Ledvogter, der har 13 Timers dagligt Arbejde, paa lovlig Maade har faaet 9 000 Kr. i Løn om Aaret. Det er noget, der skal fremdrages i den danske Rigsdag; thi tænk, en Ledvogter med 9 000 Kr.! det er en Utilbørlighed her i Landet. Men det andet... (H. P. Hansen [Randers Amt]: Hvem er det?) Det fremdrages ikke. Nu er det imidlertid saaledes, det siger sig selv, at disse Folk, der har haft meget store uberettigede Avancer, ogsaa har haft meget store berettigede Avancer. Deres Nettoavance var i 1918 henholdsvis 48 000 Kr., 640 000 Kr., 207 000 Kr., 159 000 Kr., 111 000 Kr., 519 000 Kr., 135 000 Kr., 505 000 Kr., 327 000 Kr., 75 000 Kr., 356 000 Kr., 177 000 Kr., 207 000 Kr., 121 000 Kr., 46 000 Kr., 90 000 Kr., 122 000 Kr., 335 000 Kr., 425 000 Kr. og 1 706 500 Kr. Det er noget, der forslaar noget. Men det hører jeg aldrig hverken en Venstremand eller en konservativ Folketingsmand fremdrage her i Rigsdagen, og dog volder det jo ganske afgjort megen Fortræd her i Landet og bidrager i allerhøjeste Grad til, at andre søger at bruge den Udvej, der muligvis aabner sig for dem, for at de kan faa noget, om jeg saa maasige, med af Stegen.

Jeg kunde nævne ærede Medlemmer mange andre Eksempler. Dette her er ikke noget særlig imponerende for os i Den overordentlige Kommission, men jeg har villet fremdrage det for en Gang at vise Dem, hvorledes visse erhvervsdrivende, og det er dem, Hr. Bogtrykker Langkjær er Førerer for, har beriget sig under Krigen. Og nu kommer han paa sine og deres Vegne og siger til de danske Arbejdere: I skal ikke have en Øre mere; I maa vente om muligt, hvis vi kan gennemføre det, en Lønreduktion. Disse enorme Fortjenester, som denne